

Referat fra oppfølging av rundebordskonferanse om universell utforming av digitale læremidler 16. mars 2023

1. Innledning og velkommen

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Takk for godt oppmøte. Mange har meldt seg på denne oppfølgingskonferansen. Det virker som at det har skjedd en del siden konferansen 13. oktober 2022. Flere aktører har også hatt møter med hverandre siden sist konferanse, det er viktig og bra. Formålet med oppfølgingskonferansen er fra LDOs side å avklare det som er uklart og peker ut en vei videre, og følge opp oppdragene som ble gitt forrige konferanse. LDO har gjort oppgaven som vi påla oss selv forrige konferanse – vi sendte et brev til departementet der ombudet ba om en evaluering av Diskrimineringsnemnda. Vi er fornøyde med at departementet har sagt at de skal sette i gang en slik evaluering. Dette og møtene vi har hatt med flere av aktørene tyder på at vi har beveget oss i riktig retning siden sist. Nå må vi se på løsninger for veien videre.

Barneombud Inga Bejer Engh: Forrige konferanse ønsket vi å ha en felles forståelse av at dette er et problem, noe vi også opplevde at skjedde sist. Situasjonen for barna dette gjelder er lik som sist. Det er fortsatt et problem og et vedvarende problem. Sist snakket vi om at det er mange aktører, noe som fort fører til en pulverisering av ansvar. Det er viktig å få oversikt over hvilke aktører som har ansvar, men det er klart at noen har mer ansvar enn andre - regjeringen har det overordnede ansvaret for utdanning og må ta det ansvaret. CRPD-komiteen har påpekt at Norge mangler gjennomføringstiltak. Det er staten som har ansvar for å oppfylle menneskerettighetskonvensjonenes krav.

To ting er avgjørende ved delegasjon av ansvar til kommunene: 1) Tydelig regelverk som setter klare rettssikkerhetsgarantier som sikrer likhet på tvers av geografi. Dette er lovgivers ansvar. 2) Sikre at kommunene som får delegert ansvar har tilstrekkelig kompetanse.

Tilstanden på dette området svikter på begge punkter – det meldes fra kommunene om at det er et uklart regelverk. Det er ikke tilstrekkelig kompetanse i kommunene, og altså heller ikke i de store kommunene som Oslo kommune. Bestillingskompetansen er ikke god nok. Det fører til en uklart praksis. Systemet vi har i dag sikrer ikke likhet. Kommuner som klages inn for nemnda kan få dagbøter, mens kommuner som ikke klages inn kan fortsette med samme læremidler som før. Slik kan vi ikke ha det.

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet Sindre Lysø: Regjeringen er opptatt av et utdanningssystem i Norge som sikrer lik rett til utdanning uavhengig av bakgrunn. Vi må sørge for å ha tilpasset opplæring som er myntet på den enkelte elev og enkelte elevs behov. En sterk offentlig fellesskole er viktig for denne regjeringen. Alle skal kunne oppleve lik mulighet til utdanning, og i lys av dette er det viktig å ta tak i digitale læremidler. Digitale og analoge læremidler må sidestilles, men dette utfordrer oss på å tilpasse læremidlene slik at alle elever kan dra nytte av disse. Dette er et slags nybrottsarbeid – vi har ikke andre land å se til. Det er veldig bra å sette sammen en forsamling med alle de relevante aktørene, slik som dette. Når det gjelder veien videre, jobber regjeringen med en ny strategi om digitalisering i skole og barnehage som skal legges fram i løpet av våren. Strategien legges fram sammen med KS, noe som er en styrke for at flere skal forplikte seg til arbeidet. Det kommer til å være tre hovedtemaer i strategien: Personvern, informasjonssikkerhet, universell utforming. Regjeringen ønsker at alle læremidler skal være universelt utformet. Det er vanskelig å gå inn på alle tiltak i dag, men strategien vil gi en god retning for veien videre for dette arbeidet. Dette

er tiltak som kanskje kommer til å koste penger, og derfor må strategien følges opp i budsjettprosesser videre. Arbeidet krever et samspill mellom staten og kommunene. Når det gjelder Statped sin rolle, skal de ta hånd om de varige og mer omfattende behovene, og de skal fortsatt jobbe med læremidler. Regjeringen har tydeliggjort Statpeds oppgaver med læremidlene enda mer. Regjeringen er klar over risikobildet ved Statpeds omstillingsprosess. Det er viktig å styrke samarbeidet mellom Statped og Utdanningsdirektoratet – dette er en prioritert oppgave for departementet. Det er viktig at alle aktørene er med på veien videre.

2. Hva gjøres nå, hva er utfordringer og hva bør gjøres fremover?

Hanne-Mari Bennet (Forleggerforeningen) og Vineet Sharma (IKT-Norge / Kikora): De fleste kravene i WCAG lar seg gjennomføre uten problemer, men det er 5-10 prosent som ikke kan løses på en enkel måte. Jo mer man jobber med dette, ser man hvor komplisert arbeidet kan være. Og bør vi prøve å løse det hvis det går på bekostning av læring/pedagogikk? For eksempel hvis alternativteksten gir svar på en oppgave? Hva når små barn ikke kan lese? Hva gjør man når UU/WCAG strider mot god pedagogisk praksis? Konsekvensen er at vi må avpublisere innhold som egentlig er veldig gode pedagogiske virkemidler for mange barn. Noen ganger handler det også om penger / ressurser – man har ikke ressurser til å gjøre det universelt utformet, så da må det fjernes.

Kikora innrømmer at de hadde gjort en slett jobb med universell utforming i starten, vi var et lite selskap. Det er flere utfordringer med universell utforming i Kikora som er et matematikk-program som bruker mye visuelle virkemidler for å forklare matte på en enkel måte. Geogebra (tredjepartsløsning) bruker tastaturnavigering, og bruker på eksamen. Eksamen er unntatt kravene til universell utforming. Kikora får støtte fra Udir til å tilpasse oppgaver gjennom individuell tilrettelegging. Vi må finne gode løsninger, og en balanse mellom universell utforming og individuell tilrettelegging. Et annet eksempel som skaper utfordringer er tilbakemeldinger i programmet der elevene får tilbakemelding med symboler. Tekstlig tilbakemelding kan skape støy for en del elever (lesesvake eller yngre elever). Hvis eleven svarer feil – skal svare gis for at man kommer videre?

Kort oppsummert bør det utarbeides en praksisveileder der det foreligger alternativt og likeverdig læringsinnhold må unntakshjemmelen komme inn. Veiledning og dialog må prege håndheving av forskriften.

Tom Nesvåg (UU-tilsynet) : Poenget er ikke å komme gjennom en kontroll hos oss, men at alle elever skal få læremidler de kan bruke/likeverdig undervisning. Siden sist har vi gjennomført en kartlegging av digitale læremidler i skolen, og det vil komme en rapport om dette. Det kommer til å gjennomføres varslede tilsyn med ulike kommuner og bruk av ulike læremidler. UU-tilsynet foretar en dynamisk tolkning av regelverket - når vi får tilbakemelding om at vi må se på noe på nytt, gjør vi det. For eksempel tolket vi det tidligere slik at apper må være koblet til nett for å være omfattet av regelverket, men vi har sett på dette på nytt, og tolker det nå slik at dersom appen krever tilkobling minst en gang, vil regelverket gjelde. Regelverket er ikke perfekt regelverk, men det sikrer en minstestandard. UU-tilsynet er åpne for å komme med veiledning dersom det er behov for det.

Det er også mulig å endre regelverket – UU-tilsynet kan få hjemmel til å kontrollere leverandør, og ikke bare den enkelte kommunen. Samtidig får det jo effekt for flere også når en kommune blir kontrollert og får tilbakemelding om brudd. Vi tror vi kan gjøre mer enn det vi gjør i dag. Brudd på regelverket må få konsekvenser.

Gjennom tilgjengelighetserklæringen melder flere virksomheter om at de har måttet sette inn flere folk til å se på løsningene sine, noe som er et skritt i riktig retning.

Kari Anita Brendskag (Statped): Statped opplever at de har svart ut utfordringen de fikk sist, som handlet om å jobbe for at flere kommuner skulle bruke Statpeds kompetanse. Statped har blitt mye etterspurt når det gjelder hvordan Statped jobber med tilrettelegging av læremidler. Mye tilrettelegging har gått på å tilrettelegge for punktskrift og lydbok. Nå opplever vi at forlagene er opptatt av tilrettelegging fra starten, noe som ikke var tilfellet før. Statped er med på Standard Norges standardiseringsprogram, og vi opplever at kompetansen vår blir mer brukt på ulike måter og at de blir lyttet til. Statped leder gruppen for navigasjon. Standardene som utvikles må implementeres. Vi må også bli mer bevisst på hva universell utforming løser, og når er det nødvendig med individuell tilrettelegging. Det er et fokus på å tenke UU fra første koding, og her kan Statped brukes.

Vi har også gjort det enklere å komme i kontakt med Statped. Det skal være en lavere terskel for å få bistand fra Statped. I morgen skal det være en workshop i faglig brukerråd syn. Det er en uakseptabel variasjon i tilbud til elever med nedsatt syn. Statped har også meldt inn utfordringer med utdannings situasjonen for spesialpedagogikk syn og tempoet på nedbygging av Statped.

Lene Kristin Wiborg (KS): KS har jobbet tett og godt med strategien sammen med KD. KS har siden sist vært opptatt av å bygge på det gode samarbeidet som er startet opp. Oslo kommunes erfaringer med nemnda, kommuners erfaringer med tilgjengelighetserklæring tilsier at vi må jobbe for endringer på dette området. Det er store forskjeller i kommune-Norge. Mange i kommunal sektor har delte erfaringer. Digitaliseringsnettverk har oppstått på ulike steder med testing av løsninger – det er positivt. KS oppfatter at det er et stort fokus på universell utforming av læremidler. En del kommuner har vært frustrert over tilgjengelighetserklæringen, men det har også vært positivt. Nå er vi utålmodige for å komme i gang med arbeidet. KS håper vi snart ser konkrete effekter av arbeidet og at elever får tilpassede læremidler.

Eva Kirkevik (Bergen kommune, UU av IKT): Jeg jobber i Bergen kommune og er utdannet pedagog. Jeg jobbet 7 år som lærer, og etter hvert jobbet jeg mer med administrative oppgaver da synet ble dårlig. Da jeg ble helt blind, måtte jeg lære meg å bruke PC på nytt og satte meg inn i WCAG. Universell utforming er nødvendig for noen og nyttig for alle. UU gjelder en mye større gruppe enn blinde – det gjelder også personer med kognitive utfordringer og nevroutviklingsforstyrrelser, f.eks. ADHD, CP, aspergers, dysleksi og dyskalkuli.

Elevenes utfordringer i den digitale skolehverdagen er digitalt kaos. Mange mister oversikt (hva er egentlig pensum?), «navigasjonshelvete» - hvor er leksen min?, nytt læremiddel – nytt univers, hvordan fungerer alt dette sammen?

Det er behov for at noen har et overordnet blikk, dvs. vi trenger en nasjonal godkjenningsordning. Hvordan UU (WCAG) og pedagogikk går sammen? Det går! Vi har alle har ulike styrker, noe som WCAG tar opp i seg og muliggjør. Noen av kravene i WCAG kan være vanskelig å løse, men det er kanskje ikke alt WCAG skal løse heller. Det er viktig med en praktisk tilnærming fordi det gir best forståelse – gjør brukertesting! Det er en grenseoppgang mellom UU og tilrettelegging, og denne må nok gjøres tydeligere. Der WCAG stopper, begynner tilretteleggingen. UU er forlagenes ansvar mens Statped har ansvar for tilretteleggingen.

Hva er løsningen?

På kort sikt: Jobb godt med tilgjengelighetserklæringen. Den tvinger oss inn i et annet regime enn tidligere. Kommunene må verifisere at erklæringene stemmer og følge opp leverandørene. Forlagene må rette feil som er påvist i tilgjengelighetserklæringen. Feide: Få på plass varsling for når

sjekklistene er oppdatert fra forlagene, slik at kommunene kan oppdatere sine erklæringer. Få inn i Statens standardavtaler at eventuelle dagbøter viderefaktureres leverandør.

På lengre sikt: Fritak får oss ikke fremover. Vi trenger en nasjonal støttetjeneste: bestillerkompetanse, pedagogisk kompetanse, designkompetanse, UU-kompetanse og teknisk kompetanse. Vi må ha systematisk leverandøroppfølging for UU, GDPR, brukskvalitet og pedagogisk kvalitet. Vi må ha testtilganger til læremidlene for at lærere og elever kan se på brukeranvendelse og teste UU og det pedagogiske.

Til politisk nivå: Forskriften bør utvides til at siste endring også gjelder privat sektor (WCAG 2.1 og tilgjengelighetserklæring). Statped må styrkes.

Kristan Bergem (Utdanningsdirektoratet): Vi er opptatt av dette temaet. Har startet en dialog med Statped, KS og leverandører. Det er viktig å øke kompetansen hos leverandørene, kommunene og lærere. Udir har også mye veiledning på tilpasset opplæring. Det er viktig med god veiledning på tilpasset opplæring slik at det ikke blir utenforskap/stigmatisering.

Udir har kartlagt og funnet at det mangler kompetanse på UU hos kommunene. Hvordan kan denne oppgaven løses felles for kommunene? Leverandørbransjen har begynt å våkne litt mer opp og det skjer endringer. Udir har tilskuddsordninger og nå følger Udir litt mer opp dette med UU som krav for tilskudd. Udir jobber med en varslingsløsning som Eva Kirkevik etterlyste. Udir har hatt en dialog med UU-tilsynet om å slå sammen flere prosesser for å gjøre ting enklere. Noen må kunne sikre at læremidlene er sjekket i en eventuell tjenestekatalog. Det er noen interessekonflikter. Vi kan ikke ødelegge godt arbeid som lærerne har fått på plass og ødelegge gode pedagogiske løsninger. Vi må balansere virkemiddelapparatet slik at dette treffer riktigere.

Eva Mjøvik og Yngvar Nordberg (Standard Norge): Universell utforming er en av flere ting Standard Norge jobber med. Det er et stort miljø som er involvert og en bred leverandørsammensetning, alt fra kommuner, leverandører, universiteter og høyskoler, myndigheter, Statped og interesseorganisasjoner. Standardisering har et forhold til reguleringer og kan understøtte regelverk og etterlevelse. Standarder er viktig for læringsteknologi. Effekt av standardisering er blant annet at det er kostnadsbesparende og bidrar til mer likhet. Flere standarder understøtter også tilrettelegging og universell utforming. Standard Norge skal være ferdig med en veileder i juli.

Espen Rakkestad (Utdanningsforbundet): Universell utforming er viktig, og lærerne opplever at de ikke har tilgang til gode oppdaterte læremidler som er tilpasset ulike elever. En nasjonal godkjenningsordning virker som en god løsning. Digitale læremidler må ikke være universelt utformet fra første dag. Det er viktig at alle elever har et minimum av brukbare læremidler som de kan bruke og som kan tilpasses. Utdanningsforbundet er opptatt av mangfold av læremidler. Det bør ikke være unødvendig vanskelig å utvikle nye læremidler. Vi må bli flinkere til å realisere mulighetene som finnes for tilpasset opplæring.

Terje Olsen (Norges Blindforbund): Lærere klipper fortsatt inn teksten i Word for at synshemmede elever skal få tilpasset læremidler. Tilliten til å diskutere unntak fra regelverket er ikke til stede – først må forlagene jobbe mer for å løse de enkle tingene. Blindforbundet oppfatter at forlagene ønsker å gjøre ting bedre. Myndighetene ønsker en bedre situasjon. Samtidig hører vi om bekymringen for at vi må skru av digitale læremidler. UU-tilsynet burde styrkes. Blindforbundet er bekymret for at en generasjon av synshemmede havner ufrivillig på uføretrygd på grunn av det utenforskapet som skapes nå. Oppfatter at det er et ønske om å få til noe nå, og for å få til endring er det noen ganger nødvendig å tenke annerledes. WCAG står ikke i veien for å ha pedagogiske læremidler. Men da kan vi ikke fortsette på samme måte som før. Bruk standardiseringssamarbeidet som finnes nå.

Kunnskapsdepartementet må innføre en godkjenningsordning for at vi skal ha den nødvendige kontrollen. Forlagene må tilgjengeliggjøre noe av teksten fra Statped.

Synnøve Wilhelmsen (Dysleksi Norge): Mange elever har ikke tilgang til universelt utformede læremidler. Mange lærere mangler forståelse for elever med behov for tilrettelegging av læremidler. Det bør for eksempel være en løsning for synkronisering av lyd og tekst. Mange bøker etter fagfornyelsen finnes ikke i lydformat. Mange elever sitter med ulike versjoner av bøker og lydbøker. Elever som har dyskalkuli, har behov for å få visuelle oppgaver. Vi ser at kommuner blir bundet til ett forlag, noe som viser at det er en mangel på digital fleksibilitet. Det er også variasjoner når det gjelder kvalitet på læremidlene.

Siri Smedsrud (Foreldre til blinde barn): Formålet med regelverket er å bygge ned barrierer og hindre at nye barrierer skapes og hindre diskriminering. UU-tilsynet har i en konkret sak uttalt at det er feil som ikke er teknisk vanskelig eller kostbart å rette opp. Anbefaling om helhetlig tilnærming for å sikre at læremidlene som helhet er universelt utformet. En sak hos Diskrimineringsnemnda garanterer ikke at alle feil blir rettet opp eller blir fanget opp. Det er uheldig at Statped har innført begrepet delvis universelt utformede læremidler. Dette handler om at barn ikke får oppfylt sin rett til utdanning. Konklusjonen vår er at regjeringen aksepterer diskriminering av barn uten at det får noen konsekvenser.

3. Løsninger og veien videre

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Det blir en ny rundebordskonferanse tidlig høst i år. Da forventer vi at Regjeringens strategi om digitalisering i skolen er ferdig. Nå diskuterer vi løsninger og veien videre.

Trond Ingebretsen (Osloskolen): Det jobbes bra og UU står øverst på agendaen hos mange nå. Samtidig har ikke ting blitt bedre. Frustrert på vegne av elevene i Osloskolen. Mye ressurser i Oslo kommune går til papirarbeid for å behandle enkeltsaker. Staten må ta ansvar. Staten må ta på seg ledertrøya i dette arbeidet fordi kommunene klarer ikke dette alene. Det er et strukturansvar.

Karen Dolva (No Isolation): Systemet er ikke mulig å navigere i. Kommunene vet ikke hvilke leverandører som leverer hva, kommunene har ikke forutsetninger for å vurdere sikkerhet. Staten må ha ansvaret. Alle kommunene sitter og gjør de samme vurderingene. Det er ikke holdbart.

Cato Lie (FFO): Vi opplever at det fortsatt foregår en pekelek her. Mye er ugjort og det gjenstår mye arbeid.

Siri Espe (Unge funksjonshemmede): Universell utforming koster penger, men hvis man ikke bruker penger på dette er alternativet at vi utdanner folk inn i uføretrygd.

Tom Nesvåg (UU-tilsynet): Det er blitt tatt opp i dag at mange kommuner sitter og skal vurdere de samme læremidlene, både ved anskaffelser og i forbindelse med tilgjengelighetserklæring. Vi burde få på plass en løsning som løser dette mer effektivt slik at mange kommuner ikke trenger å fylle ut akkurat det samme. UU-tilsynet jobber med å utvikle en bedre løsning for trepartsløsninger slik at dette skal bli mer effektivt. Minstekravene til universell utforming er ikke i kollisjon med god læring. Det finnes unntak i regelverket i gitte situasjoner. Ingen av forlagene ser ut til å ha søkt om dispensasjon. Det kan vurderes helt konkret om det kan dispensereres fra et krav i sin helhet eller midlertidig dispensasjon.

Anders Skogvold (Forleggerforeningen): Det er behov for workshops og samarbeid for å samkjøre arbeidet. Er det mulig å få veiledning fra UU-tilsynet?

Tom Nesvåg (UU-tilsynet): Vi er åpne for dialog og anbefaler at Forleggerforeningen tar kontakt med oss i UU-tilsynet for veiledning. Samarbeider med KS om tilgjengelighetserklæringene.

Ivar Wagle (Forleggerforeningen): Summen gjør at dette er vanskelig. Det har vært mange møter på å diskutere dette. Leverandører får ikke vite dersom det er klagesaker (i Diskrimineringsnemnda) på deres læremidler, noe som gjør at det kan ta lang tid før leverandørene får vite om feil. Leverandørene trenger hjelp til å løse helt konkrete problemstillinger.

Sverre Fuglerud (Norges blindeforbund): Flertallet på Stortinget har bedt om en nasjonal godkjenningsordning. Dette vil sikre at kjøpere får vite at de kan kjøpe læremidler trygt. Vi er utålmodige nå, tiden går og elevene sitter uten læremidler.

Eva Kirkevik (Bergen kommune): Jeg vil slå et slag for nasjonal godkjenningsordning. Dette er viktig for å kunne følge opp over tid, og det vil være avgjørende å jobbe jevnt og trutt med dette for å lykkes. Noen må ta et felles ansvar, daglig og over tid.

Karen Dolva (No isolation): Enig, man trenger en som går foran og har overordnet begrep. Hvem bestemmer hvem som er bra nok? Noen må ta ansvaret.

Barneombud Inga Bejer Engh: Man må jobbe over tid med dette. Det var bred enighet på forrige konferanse om at nasjonal godkjenningsordning. Nå må vi få et svar fra regjeringen på dette tiltaket. Det ble stilt spørsmål til Brenna om med nasjonal godkjenningsordning. Brenna viser til tiltak i den planlagte strategien. Innebærer strategien at man utreder nasjonal godkjenningsordning? Regjeringen må komme en respons når det kommer et nesten unisont krav fra så å si alle aktørene. Det er behov for forutsigbarhet for leverandørene.

Guro Djupvik (Store Norske leksikon): Vi ønsker å inkluderes i godkjenningsordningen og arbeidet.

Vineet Sharma (IKT Norge): Nasjonal godkjenningsordning gjør terskelen for å komme inn i markedet høy. Det er viktig at dette ikke svekker innovasjonen. Det må finnes en veiledningsordning for å løse tekniske utfordringer. Dispensasjonsordningen må sees i sammenheng med godkjenningsordningen. Det er viktig at vi kan diskutere ting åpent.

Siri Smedsrud (Foreldre til blinde barn): Leverandørene må kjenne til regelverket som gjelder på området de driver.

Tom Nesvåg (UU-tilsynet): Regelverket vil være det samme uansett. Det er høy terskel for dispensasjon, og dispensasjon svarer ikke nødvendigvis på utfordringene som er tatt opp her i dag.

Kristian Bergem (Udir): Vi holder på å utvikle en tjenestekatalog, som kan videreføres som en godkjenningsordning. Udir mener det er behov for en tjenestekatalog, men godkjenningsordning må jo fortløpende oppdateres. Altså det er et behov for godkjenningsordning, men må se på juridiske problemstillinger (konkurransesproblematikk).

Kari Anita Brendskag (Statped): Statped må fortsatt bruke sin kompetanse opp mot forlagene i tillegg til individuell tilrettelegging. Åpen for å bidra med kompetanse for å sikre at Staten kan påta seg ledertrøya i arbeidet.

Hanne-Mari Bennet (Forleggerforeningen/Standard Norge): UU står øverst på agendaen. Leverandørene ønsker å bli varslet om klagesakene slik at de blir gjort oppmerksom på klage/feil tidligere enn i dag. Vi bør være forsiktig med en godkjenningsordning. UU-tilsynet bør være inne i

standardiseringsarbeidet. Vi ønsker en samarbeidsworkshop med Statped, UU- tilsynet og oss.

4. Oppsummering og avslutning

Oppfølingspunkter:

- Forventninger om avklaring fra Regjeringen/Staten:
Ny strategi med godkjenningsordning og ressurser (revidert nasjonalbudsjett mai 2023 / statsbudsjett 2024 oktober 2023)
- UU-tilsynet ønsker dialog om veiledning. Forlagene bes ta kontakt
- Workshop før neste konferanse: UU- tilsynet, Stat ped, Forleggere (KS?), Sivilt samfunn
- Nasjonal tjenestekatalog: Udir. Utredning før sommeren
- Statped stiller seg på tilbudsside med å dele kompetanse
- Forlagene ønsker å bli involvert (part?) i klagesakene. Finne ut av hvordan dette kan løses.
- Unge funksjonshemmede, FFO, NBF: følger opp politisk
- Mer effektiv tilgjengelighetserklæring slik at flere kommuner slipper å gjøre de samme vurderingene i forbindelse med tilgjengelighetserklæringen: UU-tilsynet og KS
- UU som krav inn i standardavtaler for offentlige anskaffelser: UU-tilsynet og LDO

Avslutning ved Statssekretær Sindre Lysø KD: Departementet fastsetter læreplanene. Det er en metodefrihet hos lærerne, som innebærer en slags maktfordeling. Det finnes ulike former for godkjenningssystemer, og tidligere hadde vi fysiske bøker. En fordel med dette er at det er god politisk kontroll. Nedsider er at det tar lengre tid å utvikle nye læremidler, og det er færre og større leverandører.

På dette området er det imidlertid også andre hensyn som veier tungt, nemlig retten til utdanning. De ulike hensynene må avbalanseres. Jeg kan an ikke forskuttere den digitale strategien, men i strategien går KD inn i disse spørsmålene. Strategien gir svar på veien videre. Deltakerne på rundebordskonferansen kan være med å påvirke veien videre, og det er ønskelig med et samarbeid med alle aktørene.

Mange mekanismer er etablert, også ganske nylig. Det er et statlig ansvar å diskutere dette, også for tilsynene og direktoratene. Noe av ansvaret ligger hos KDD, noe hos KUD. Digitalisering skjer ikke bare i skolen, men også i andre deler av kommunal sektor. Kan man lære noe av andre sektorer?

Det er viktig med kvalitetssikring, og de som representerer et mindretall har ikke en så sterk stemme, og det er viktig bevare.

Det er viktig å styrke kompetansen, og det har vært mer enn en dobling av søkertall på utdanningen syn NTNU.

Hvordan skal staten sørge for å ha riktige systemer for å svare på den raske utviklingen? Det nye designet av et samfunn som skal håndtere raske endringer.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Dato for ny konferanse **20. september 2023**